

บทที่ 2

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

สิทธิในการรับรู้ (The Right to Know)

คือสิทธิของปัจเจกชนในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ โดยเฉพาะประชาชนในสังคมประชาธิปไตย ประชาชนทุกคนมีส่วนร่วมในการปกครองประเทศ จึงจำเป็นต้องรับรู้ข่าวสารต่าง ๆ เพื่อช่วยในการพัฒนาความคิดและสติปัญญา ทำให้ตัดสินใจและแสดงความคิดเห็นได้อย่างชาญฉลาด "เมื่อตระหนักว่าประชาชนทุกคนมีสิทธิที่จะปกครองตนเอง ทุกคนควรสามารถที่จะเลือกความคิดเห็นจากคนอื่น ๆ และสามารถเชื่อในข้อเท็จจริงที่แตกต่างได้ ซึ่งจะก่อให้เกิดความคิดเห็นขึ้น" (Alexis de Tocquville : 1945 อ้างถึงใน Heather MacNiel : 1992)

ประชาชนผู้มุ่งจะปกครองตนเอง จึงต้องมีพลังความรู้เป็นอาวุธ รัฐบาลใดที่สามารถให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนได้มาก จะเป็นรัฐบาลที่ประชาชนนิยมมาก เช่นกัน (James Madison : 1976 อ้างถึงใน Heather MacNiel : 1992)

สิทธิในการรับรู้จึงหมายถึง "สิทธิที่ประชาชนจะรู้เรื่อง เกี่ยวกับรัฐบาลเท่านั้น ไม่ใช่เรื่องส่วนตัวอะไรของใครก็จะมีสิทธิ" (สุธรรม อนุธรรม : การสนทนา ตุลาคม 2537) แต่กระนั้น การแสวงหาข่าวสารจากปัจเจกชน ก็ได้รับสิทธิพิเศษให้กระทำได้ หากเป็นไปเพื่อประโยชน์ส่วนรวม

"สิทธิพิเศษในการเผยแพร่ข่าวสารและข้อเท็จจริงต่าง ๆ เกี่ยวกับสาธารณะประโยชน์ เกิดขึ้นเนื่องจากความต้องการของประชาชนที่จะรับรู้ความเป็นไปของโลก ประกอบกับเสรีภาพของหนังสือพิมพ์และสื่อมวลชนในการเสนอข่าว ซึ่งรวมถึงเหตุการณ์ทุกอย่างในชีวิตประจำวัน ซึ่งเป็นที่สนใจของประชาชน เช่น ข่าวอาชญากรรม อาชญากรรม การจับกุม การตรวจค้นของเจ้าหน้าที่ตำรวจ การฆ่าตัวตาย การแต่งงาน การหย่าร้าง อุบัติเหตุ ความตายเพราะยาเสพติด รักร้าย ฯลฯ รวมถึงหนังสือ บทความ หรือภาพยนตร์ซึ่งให้การศึกษา เสนอข่าว ให้ความ

บันเทิง ความสนุกสนานก็เป็นสาธารณะประโยชน์ด้วย แต่ทั้งนี้จะต้อง เป็นการ เสนอข่าวที่ถูก
ต้อง ไม่เกินความจริง และไม่ละเมิดขอบเขตความเป็นส่วนตัวของบุคคล"(ซูซีฟ บิดตะลิริ :
2525)

ขอบเขตสิทธิในการรับรู้ จึงอยู่ภายในขอบเขตที่เป็นไปเพื่อประโยชน์ของสาธารณะ
โดยไม่ละเมิดขอบเขตแห่งสิทธิส่วนบุคคล

แต่สภาพสังคมที่ใหม่และซับซ้อน ทำให้ปัจเจกชนไม่สะดวกที่จะแสวงหาข่าวสารเป็น
จำนวนมากด้วยตนเอง สื่อมวลชนจึงต้องทำหน้าที่เหล่านี้ เป็นตัวแทนของประชาชนในการใช้
สิทธิในการรับรู้ทางปฏิบัติ เสรีภาพของสื่อมวลชนจึงมีพื้นฐานจากสิทธิในการรับรู้ของประชาชน
และกฎหมายรับรองเสรีภาพในการข่าวสาร ก็มาจากการรวบรวมแนวคิดทางกฎหมายในเรื่อง
สิทธิของประชาชนที่จะรับรู้เรื่องราวเกี่ยวกับรัฐบาลของตนเอง(Heather MacNeil:1992)

สำหรับประเทศไทย เริ่มมีการคุ้มครองสิทธิในการรับรู้และเสรีภาพในการข่าวสารมา
นานแล้ว ตั้งแต่ปรากฏานรัฐธรรมนูญตั้งแต่ฉบับแรก (ลงวันที่ 10 ธันวาคม2475) ซึ่ง
บัญญัติรับรองเสรีภาพในการ พูด การเขียน และการโฆษณา ไว้ในมาตรา 14 และ
ปรากฏตลอดมาจนรัฐธรรมนูญฉบับที่ใช้อยู่ปัจจุบัน (พ.ศ.2521)

แต่ก็มีนักกฎหมายตั้งข้อสงสัย เกิดว่า "บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญดังกล่าวได้บัญญัติรับ
รองเสรีภาพในการพูด การเขียน และการแสดงความคิดเห็นของประชาชนเท่านั้น แต่ไม่
มีบทบัญญัติรับรองอย่างชัดเจนถึง เสรีภาพของประชาชนในการแสวงหาข่าวสารหรือข้อมูล โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การแสวงหาข่าวสารจากทางราชการเหมือนดังที่หลายประเทศได้มีกฎหมายรับ
รองเสรีภาพของประชาชนในเรื่องนี้ไว้อย่างชัดเจน" (กุลพล พลวัน : 2532)

ในการวิจัยนี้สนใจศึกษาว่าสภาพสังคมปัจจุบัน หนังสือพิมพ์มีการแสวงหาข่าว
สารอันเป็นการตอบสนองต่อสิทธิในการรับรู้ของประชาชนอย่างไร

สิทธิส่วนบุคคล (The Right of Privacy)

คือสิทธิของปัจเจกชน กลุ่มคน หรือสถาบัน ในการตัดสินใจเพื่อตนเองว่าข้อมูล

ส่วนตัวเรื่องใด สามารถเผยแพร่ไปยังคนอื่น ๆ ได้ด้วยวิธีใด และเมื่อใด (Westin 1970 : 7 อ้างถึงใน Roger Homan : 1991) คือการควบคุมข้อมูลข่าวสารโดยตนเอง ในเรื่องเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตตามธรรมดาทั่วไป (Michael Argues 1984 : 135 อ้างถึงใน Roger Homan : 1991)

สิทธิส่วนบุคคล นับเป็นสิทธิที่สำคัญต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตยเช่นกัน เพราะแม้จะมีข้อมูลข่าวสารที่เพียบพร้อม แต่หากความเคลื่อนไหวต่าง ๆ ต้องตกอยู่ในสายตาผู้อื่นตลอด ไม่มีเวลาส่วนตัวสถานที่ส่วนตัว เพื่อพัฒนาความคิดและสติปัญญา บุคคลจะไม่สามารถจัดการกับข้อมูลข่าวสารหรือตัดสินใจกระทำเรื่องต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ การที่บุคคลมีภาวะส่วนตัวย่อมหมายถึงการมีเสรีภาพมากขึ้นในการเลือกทางพฤติกรรม สามารถควบคุมกิจกรรมของตนเองได้ (Proshansky et al., 1970 : 181 อ้างถึงใน วิมลสิทธิ์ ทรยางกูร : 2526)

กฎหมายคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคล เริ่มต้นมาจากบทความเรื่อง "The Right of Privacy" โดย Louis D. Brandeis กับ Samuel D. Warren ซึ่งตีพิมพ์ใน The Harvard Law Review ในปี 1890 กล่าวถึงภาวะความเป็นส่วนตัวซึ่งถูกรบกวนมากขึ้นจากสื่อมวลชนและสภาพธุรกิจการลงทุนที่มีการแข่งขันกันสูง การละเมิดความเป็นส่วนตัวจะก่อให้เกิดความเจ็บปวดทางด้านจิตใจ อันร้ายแรงกว่าความเจ็บปวดทางกาย

ก่อนหน้านั้น ในทางกฎหมายยังไม่เคยมองรับการมีอยู่ของสิทธิส่วนบุคคล ดังเช่นที่ยอมรับการมีอยู่ของสิทธิในการรับรู้ เมื่อเกิดการล่วงละเมิดสิทธิส่วนบุคคลขึ้น ศาลก็มักจะอาศัยการตีความกฎหมายเท่าที่มีอยู่เพื่อคุ้มครองปัจเจกชนที่ถูกละเมิด เช่นกฎหมายหมิ่นประมาท

กฎหมายละเมิดสัญญา กฎหมายละเมิดในทรัพย์สิน เป็นต้น ศาลบางแห่งก็อาศัยการตีความสิทธิเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญที่ว่า "เสรีภาพ ย่อมรวมถึงสิทธิที่จะมีชีวิตอยู่ตามที่เขาต้องการ.. บางคนอาจต้องการมีชีวิตอยู่ตามลำพัง" (Ludwig, p.736 อ้างถึงใน ชูชีพ โปณะศิริ : 2525)

Louis D. Brandeis และ Samuel D. Warren ชี้ให้เห็นว่าสาระสำคัญของ การคุ้มครองเหล่านั้น ส่วนเป็นไปเพื่อคุ้มครองสิทธิชนิดหนึ่ง ซึ่งเรียกว่า "สิทธิส่วนบุคคล" และได้ให้ข้อสรุปว่า กฎหมายควรกำหนดหลักการในการคุ้มครองและชดเชยความเสียหายต่อจิตใจอันเกิดจากการละเมิดนั้น

บทความดังกล่าว ท้าทายการกฎหมายเกิดการตื่นตัว ศาลเริ่มตระหนักถึงการมีอยู่ของสิทธิส่วนบุคคล และ เริ่มจำกัดการใช้สิทธิในการรับรู้ ซึ่งสื่อมวลชนมักนำมาใช้เป็นข้ออ้างในการต่อสู้เมื่อเกิดคดีการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล แนวความคิดเรื่องสิทธิส่วนบุคคลเป็นความพยายามที่จะแบ่งขอบเขตระหว่างเรื่องส่วนตัวกับเรื่องที่เป็นข่าวสาร หรือระหว่างตนเองกับสังคม(Clifford G Christians, Kim B Rotzoll and Mark Fackler : 1987) ขอบเขตของสิทธิส่วนบุคคลเริ่มแยกจากสิทธิในการรับรู้เกินขีดขึ้น โดยอาศัยแนวทางการตัดสินคดีต่าง ๆ ของศาล ซึ่งปัจจุบันสามารถสรุปพฤติกรรมที่เป็นการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลได้เป็น 4 ลักษณะคือ

1. Intrusion การบุกรุกสถานที่ส่วนตัว การลักลอบถ่ายภาพในสถานที่ส่วนตัว โดยไม่ได้รับอนุญาต
2. Public Disclosure of Private Facts การนำเรื่องราวส่วนตัวออกเผยแพร่ต่อสาธารณะโดยไม่ได้รับอนุญาต
3. False Light การเผยแพร่เรื่องราวส่วนตัวอันเป็นเท็จอันจะทาให้คนทั่วไปเข้าใจเรื่องราวของบุคคลนั้นในบางทางที่ผิดความจริง เช่นการใช้รูปภาพที่ผิดตรงกับเรื่อง โดยนำรูปของคนสูบบุหรี่ผู้หนึ่งมาประกอบบทความเรื่อง "บุตรี: พิชัยของสังคม" เป็นต้น
4. Mis appropriation การใช้ชื่อ รูปภาพ และ เรื่องส่วนตัว เพื่อผลประโยชน์ โดยเฉพาะทางด้านการค้าและโฆษณา โดยไม่ได้รับอนุญาตหรือไม่ตรงกับที่ได้รับอนุญาต

แม้สิทธิส่วนบุคคลจะเป็นของปัจเจกชนทุกคน แต่ทั้งนี้ก็มีข้อยกเว้นสำหรับบุคคลสาธารณะ อันได้แก่เจ้าหน้าที่รัฐ ซึ่งเป็นผู้ที่มีบทบาทหน้าที่ในการบริหารประเทศ จังหวัด หรือท้องถิ่นนั้น ๆ รวมทั้งผู้ที่วางตัวอยู่ในสายตาของประชาชนเนื่องเพราะการงานหรือกิจกรรมของเขา (Julian Adams : 1983) คารากาพยนตร์จึงรวมอยู่ในความหมายนี้ด้วย

การเผยแพร่หรือรายงานข่าวเกี่ยวกับบุคคลเหล่านี้ จึงถือเป็นสาระสำคัญของกฎหมายในแง่สาธารณประโยชน์ และเป็นหน้าที่ของหนังสือพิมพ์และสื่อมวลชนที่จะให้ความรู้แก่ประชาชนตามที่เป็นที่สนใจและต้องการ นอกจากนี้ บุคคลที่ดองตก เป็นข่าวเกี่ยวกับสาธารณประโยชน์(ดังที่อธิบายในเรื่องสิทธิในการรับรู้)ก็นับว่าเป็นสาธารณบุคคลในช่วงเวลาที่

ต้องตก เป็นชำนั้วนั้นด้วย จึงยอมมามีสิทธิส่วนตัววนประเศนั้น แต่การ เสนอข่าวซึ่งทำให้ผู้นั้นถูก
 คุกหมิ่นเกลียดชัง และเป็นทีเลื่อมเสีย ย่อมอ้างสิทธิในการรับรู้ไม่ได้ เพราะบุคคลเหล่านี้ยัง
 คงมีสิทธิในชีวิตส่วนตัว เขาจะเป็นสาธารณบุคคลเฉพาะในเรื่องที่ได้มีการเปิดเผยต่อสาธารณะ
 แล้ว หรือเรื่องที่เกี่ยวข้องโดยตรงเท่านั้น และเรื่องส่วนตัวบางอย่างที่การเปิดเผยมิได้เป็น
 ประโยชน์แก่สาธารณะก็ยังคงเป็นสิทธิส่วนตัวของเขา และแม้สาธารณชนจะมีสิทธิในการรับรู้
 เรื่องราวของผู้มีชื่อเสียง แต่เรื่องเพศสัมพันธ์ของบุคคลผู้มีชื่อเสียงนั้นยอมมาไม่อยู่ในขอบเขตของ
 สิทธิในการรับรู้ของสาธารณะ แม้แต่ในคดีเกี่ยวกับการช่มชู้ ก็ยังห้ามไม่ให้เปิดเผยชื่อของผู้
 เสียหายถึงจะเป็นการเสนอข่าวเพื่อสาธารณะประโยชน์ก็ตาม (ชูชีพ ปิยะศิริ : 2525)

สิทธิส่วนบุคคล นอกจากจะถูกจำกัดขอบเขตจากประโยชน์แห่งสาธารณะ ความคิดเห็น
 เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวซึ่งจะแตกต่างกันไปในแต่ละสังคม ก็อาจทำให้ขอบเขตสิทธิส่วนบุคคลมี
 ความแตกต่างออกไปจากแนวทางเหล่านี้ได้

Edward Diener และ Rick Crandall (1978) กล่าวว่าความคิดในเรื่อง
 สิทธิส่วนบุคคลจะแตกต่างกันไปในแต่ละสังคม เช่นนักเรียนมัธยมแห่งหนึ่งในสหรัฐอเมริกาไม่รู้สึกอะไร
 ในการที่จะตอบแบบสอบถามว่าเป็นพรหมจารีหรือไม่ ในขณะที่ประเทศทางเอเชียก็เรื่องเพศ
 เป็นเรื่องส่วนตัวที่จะต้องปกปิดอย่างมาก และแม้จะอยู่ในสังคมเดียวกัน แต่ความคิดเห็นใน
 เรื่องใดเรื่องหนึ่งอาจแตกต่างออกไปตามบทบาทที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนั้น ๆ (สันสนี ชุมมณูมณี
 : 2532, ชินฐา สมร่าง : 2534, วินัย เจียมวิเศษสุข : 2535)

จากแนวทางการคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคลในต่างประเทศทั้ง 4 แนวทาง การวิจัยนี้จึง
 สนใจศึกษาขอบเขตสิทธิส่วนบุคคลในความคิดเห็นของคนไทยว่าเป็นอย่างไร และจากแนวความ
 คิดเห็นเรื่องขอบเขตสิทธิส่วนบุคคลของบุคคลสาธารณะที่น้อยกว่าคนทั่วไป ความประโยชน์อันพึง
 มีแก่ประชาชน การวิจัยนี้จึงสนใจศึกษาว่าประชาชนคนไทยเห็นความเหมาะสมในการเปิดเผย
 ข้อมูลส่วนตัวของบุคคลสาธารณะอย่างไร น้อยกว่าประชาชนธรรมดาหรือไม่ ความคิดเห็น
 ของคนไทยน่าจะมีการแตกต่างกับตะวันตกอยู่บ้าง เพราะวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน

"วัฒนธรรม เกิดจากความพยายามของมนุษย์ในการแก้ปัญหาต่างๆ ที่มนุษย์ประสบ
 ชีวิตประจำวัน ซึ่งจะเลือกวิธีแตกต่างกันไปตามเผ่าพันธุ์ เกิดพฤติกรรมแตกต่างกัน การเลือก
 สรรลักษณะต่างๆ ขึ้นมาเป็นแบบแผนของพฤติกรรมนี้เองทำให้มนุษย์แต่ละ เผ่าพันธุ์มีทัศนคติ ค่านิยม
 และพฤติกรรมสอดคล้องคล้ายคลึงกัน และเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวของกลุ่ม วัฒนธรรมคือ

การรวมตัวกันของแบบแผนต่างๆ ของพฤติกรรม...วัฒนธรรมเปรียบเหมือนบุคลิกภาพของมนุษย์ ซึ่งมีพื้นฐานทางจิตใจแตกต่างกัน...สัจฐานจิตใจที่แตกต่างกัน ทาให้คนเหล่านี้มีบุคลิกภาพ และการดำเนินชีวิตแตกต่างกันออกไป" (Ruth Benedict : 1887-1948 อ้างถึงใน ษศ สันตสมบัติ, ผศ., คร. : 2533)

ดังนั้น ความคิดเห็นเกี่ยวกับสิทธิในการรับรู้และสิทธิส่วนบุคคลของคนไทย จึงน่าจะแตกต่างจากของตะวันตกบ้าง และสมควรศึกษาความแตกต่างหรือความเหมือน เพื่อกำหนดวิธีการแก้ปัญหาให้เหมาะสมและได้ผลต่อไป

THE COGNITIVE DISSONANCE

ทฤษฎีการรับรู้ที่ขัดแย้งกัน โดย Leon Festinger (1962) กล่าวว่า การรับรู้ที่ขัดแย้งกันของบุคคลจะก่อให้เกิดความไม่สบายใจ และตามมาด้วยความพยายามที่จะลดหรือกำจัดความขัดแย้งนั้น นาย ฮ เคยรับรู้มาก่อนว่า นาย อ เป็นคนดี เมื่อได้ยินข่าวว่านาย อ โกงเงิน ก็เกิดความขัดแย้งขึ้น และลดความขัดแย้งลงด้วยการไม่เชื่อข่าว หรือ เปลี่ยนทัศนคติจากที่ เคยชอบเป็นเกลียด เป็นต้น

บุคคลต้องเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ในชีวิตมากมาย จึงต้องมีภาระจัดระเบียบความคิดให้เชื่อมโยงเกี่ยวข้องกัน เพื่อช่วยให้เข้าใจและจดจำง่ายขึ้น

การเลือกรับรู้ เป็นวิธีหนึ่งที่จะช่วยให้ความรู้ใหม่กับความรู้เดิมสอดคล้องกัน เช่น หากบุคคลชอบคาราคาเณน เมื่อเกิดข่าวลือทั้งที่ดีและไม่ดีเกี่ยวกับคาราคาเณน นั้น ก็มักจะเลือกเชื่อข่าวที่ดี เพื่อให้สอดคล้องกับความรู้เดิม

หากไม่สามารถเลือกรับรู้ได้ในขณะนั้น ก็จะเก็บเรื่องไปคิดหาเหตุผลหาข้อมูลเพิ่มเติม เพื่อช่วยในการตัดสินใจ เช่น การพูดคุยกับผู้อื่น การอ่านข่าวเดียวกันในหนังสือพิมพ์ฉบับอื่น

หากพบว่าข้อมูลใหม่ถูกต้องกว่า ก็อาจเปลี่ยนพฤติกรรมหรือความเชื่อเดิมเพื่อให้สอดคล้องกับความรู้ใหม่ แต่บางครั้งความเชื่อเก่าหรือพฤติกรรมเก่าก็เปลี่ยนแปลงได้ยาก เช่น คนสูบบุหรี่หรือกินเหล้า แม้จะรู้ว่าไม่ดีแต่ก็เลิกยาก เพราะทรมาณร่างกาย

เมื่อไม่สามารถเปลี่ยนการรับรู้ที่ขัดแย้งกันได้ บุคคลอาจลดความสำคัญของ เรื่องที่ขัดแย้งลง เช่น คนคิดเหล้าก็อาจให้เหตุผลกับตัวเองว่า ดึกว่าสูบบุหรี่ เป็นต้น

การขัดแย้งทางการรับรู้ มักเกิดในกรณีที่มีความรู้เดิมไม่ชัดเจนเพียงพอ เมื่อได้รับความรู้ใหม่ที่ขัดกัน ก็ตัดสินใจไม่ได้ว่าจะเชื่ออันไหนดี ความรู้ที่ไม่ชัดเจนเช่นนี้ มักมีแหล่งที่มาจากผู้อื่น ไม่ได้สัมผัสหรือประสบเรื่องราวนั้นด้วยตนเอง

ทัศนคติต่อภาพลักษณ์ของบุคคลที่ปรากฏตามข่าวหนังสือพิมพ์ จัดว่าเป็นการรับรู้ที่ไม่ชัดเจน เพราะเป็นการรับรู้ผ่านหนังสือพิมพ์ ไม่ได้รู้จักบุคคลนั้นโดยตรงทัศนคติต่อภาพลักษณ์ของหนังสือพิมพ์ก็เช่นกัน บุคคลสัมผัสหนังสือพิมพ์เพียงการอ่าน ไม่ได้รู้จักหนังสือพิมพ์โดยตรงก็ด้วยตัวเอง

ดังนั้น เมื่อบุคคลอ่านเหตุการณ์ทะเลเม็กซิโกส่วนตัวบุคคล หากเป็นเรื่องของบุคคลที่ชอบ ก็จะมีรู้สึกเจ็บร้อนแทน และหาทางลดความขัดแย้งด้วยการให้เหตุผลว่าหนังสือพิมพ์ไม่มีจริยธรรมมาก หรือไม่ยุติธรรมต่อผู้ตกเป็นข่าวมาก ในขณะที่เรื่องของบุคคลที่ไม่ชอบ จะไม่รู้สึกว่าหนังสือพิมพ์ทำผิดมาก

และในกรณีที่หนังสือพิมพ์ที่ชอบ เมื่อลงข่าวทะเลเม็กซิโกส่วนตัวบุคคล ก็อาจเห็นดีความไปด้วย หรือไม่ค่อยรู้สึกว่าผิดมาก แต่หนังสือพิมพ์ที่ไม่ชอบกระทำ จะรู้สึกมากกว่า

สมมติฐานการวิจัย

1. เมื่อบุคคลที่ชอบถูกละเมิดสิทธิส่วนบุคคล จะทำให้เกิดความขัดแย้งมาก และหาทางลดความขัดแย้ง คั่งนั้น

ผู้ตอบแบบสอบถาม นำให้คะแนนการประเมินเหตุการณ์ที่เป็นเรื่องของบุคคลที่ชอบในด้านจริยธรรม และความยุติธรรมน้อยกว่าบุคคลที่น่ชอบ

2. เช่นเดียวกันกับหนังสือพิมพ์ที่ละเมิด หากหนังสือพิมพ์ที่น่ชอบไปละเมิดสิทธิส่วนบุคคล จะรู้สึกขัดแย้งมาก และหาทางลดการขัดแย้ง คั่งนั้น

ผู้ตอบแบบสอบถาม นำให้คะแนนการประเมินเหตุการณ์ที่เสนอโดยหนังสือพิมพ์ที่ชอบในด้านจริยธรรม และความยุติธรรมมากกว่าบุคคลที่น่ชอบ